

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/578

KARAR NO : 2019/499

DAVACI : EĞİTİM VE BİLİM İŞGÖRENLERİ SENDİKASI
VEKİLİ : AV. BURAK SABUNCU
Mithatpaşa Cad. No:66/15 Kızılay/ANKARA

DAVALI : İZMİR VALİLİĞİ Konak/İZMİR
VEKİLİ : AV.SEDA GÜLMEZ KURT - Aynı Adreste

DAVANIN ÖZETİ : Davacı sendika tarafından, İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda karma eğitime aykırı uygulamalarla ilgili gerekli inceleme ve soruşturmaların yapılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin İzmir Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 25.01.2018 tarih ve E.1851649 sayılı işleminin; hukuka aykırı olduğu, başvuruda belirtilen okullardan bir kısmında yalnızca kız ya da erkek öğrencilerin eğitim gördüğü, bazılarında okul içerisinde kız-erkek sınıflar oluşturulduğu, bazı okullarda ise okulun belirli kısımlarının yalnız kız ya da yalnız erkek öğrencilere tahsis edilerek karma eğitime aykırı uygulamaların yapıldığı yönündeki başvuruya hiçbir inceleme ve soruşturma yapılmaksızın, tüm okullarda 1739 sayılı Kanuna uygun eğitim verilmektedir şeklinde cevap verildiği, mevzuat hükümlerine göre okullarda yapılacak eğitimin kız ve erkek karma yapılmasının zorunlu olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Öncelikle davanın süresinde açılmadığı, 1739 sayılı Yasanın 15. maddesi uyarınca gerekli incelemeler yapıldıktan sonra imkan ve zorunluluklara göre bazı İmam Hatip Okullarının kız veya erkek öğrenciler için ayrıldığı, bu nedenle dava dilekçesinde ismi geçen İmam Hatip Okullarının sadece kız veya sadece erkek olarak ayrılmasının 15. Maddeye aykırılık teşkil etmeyeceği, ayrıca Yasanın 32. maddesine göre dini derslerin niteliğinden dolayı karma eğitim yapılan Anadolu İmam Hatip Liselerinde kız ve erkek öğrencilerin ayrı sınıflarda eğitim görebildiği, konu ile ilgili şikayet bulunmadığı, okullarda karma eğitimin esas olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 1. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı sendika tarafından, İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda karma eğitime aykırı uygulamalarla ilgili gerekli inceleme ve soruşturmaların yapılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin İzmir Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 25.01.2018 tarih ve E.1851649 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarenin süre aşımı itirazı yerinde görülmemekle işin esasının incelenmesine geçildi.

Anayasa'nın 42. Maddesinde; "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz. Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır. Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir. Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/578

KARAR NO : 2019/499

olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır. Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez. Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilmez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Anayasanın verdiği yetki doğrultusunda, **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu** ile milli Eğitim sistemimizin genel ve özel amacı ile temel ilkeleri belirlenmiş, genel yapısı bu amaç ve ilkeler çerçevesinde oluşturulmuştur.

24/06/1973 tarih ve 14574 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun "Milli Eğitimin Temel Nitelikleri" başlıklı ikinci bölümünün "Genellik ve eşitlik" başlıklı **4. maddesinde**; "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz." hükmü, "Karma Eğitim" başlıklı **15. maddesinde**; "Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir." hükmü, "İmam-hatip liseleri" başlıklı **32. maddesinde**; "İmam - hatip liseleri, imamlık, hatiplik ve Kur'an kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığınca açılan ortaöğretim sistemi içinde, hem mesleğe hem yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır." hükmü yer almıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı sendika tarafından İzmir Valiliğine 05.01.2018 tarihinde yapılan başvuruda isimlerine yer verilmek suretiyle; okullardan bir kısmında yalnızca kız ya da erkek öğrencilerin eğitim gördüğü, bazılarında okul içerisinde kız-erkek sınıflar oluşturulduğu, bazı okullarda ise okulun belirli kısımlarının yalnız kız ya da yalnız erkek öğrencilere tahsis edilerek karma eğitime aykırı uygulamaların yapıldığı belirtilerek karma eğitime aykırı uygulamalarla ilgili gerekli inceleme ve soruşturmanın yapılması istemiyle başvuru yapıldığı, İzmir Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün dava konusu 25.01.2018 tarih ve E.1851649 sayılı işlemiyle "ilgi yazınıza konu teşkil eden okullarda ve tüm okullarımızda 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 15.maddesi gereği işlem yapılmaktadır." şeklinde cevap verilmesi üzerine, anılan işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacı sendika tarafından Buca, Gaziemir, Konak, Menderes, Karabağlar, Bornova, Torbalı, Kemalpaşa ilçelerinde yer alan İmam Hatip Ortaokulu ve İmam Hatip Liselerinden oluşan yirmi iki okulda basın haberlerine de konu olduğu üzere karma eğitim ve kanunun bu konudaki amir hükümlerinin ihlal edildiği ileri sürülerek, adı geçen okullarda gerekli inceleme ve soruşturmaların yapılarak karma eğitim uygulamasına aykırılıkların giderilmesi istemiyle başvuruda bulunduğu, davalı idare tarafından herhangi bir inceleme veya soruşturma yapılmaksızın tüm okullarda Kanunun 15.maddesine göre işlem yapıldığının bildirildiği görülmektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesi uyarınca, yargı kararı ile idarelerin işlem tesisine zorlanamayacağı gibi idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldırarak biçimde yargı kararı verilemeyeceği açık olmakla birlikte, davacının bir takım iddialarının soruşturma açılıp ayrıntılı bir şekilde yapılacak inceleme neticesinde aydınlatılabileceği sonucuna varılmakla, davalı idarece davacı Sendika başvurusu hakkında hiçbir araştırma yapılmaksızın işlem tesis edilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/578

KARAR NO : 2019/499

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan ve davacı tarafından katlanılan 354,90 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.362,00 TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İzmir Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere, 05/04/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
AYTEN KÜÇÜK
VATANSEVER
32662

Üye
HÜSEYİN AKDOĞAN
191735

Üye
CAFER USLU
178505

<u>YARGILAMA GİDERİ</u>		:
Başvuru Harcı	:	35,90 TL
Karar Harcı	:	35,90 TL
Y.D.+İt. Harcı	:	157,20 TL
Vekalet Harcı	:	5,20 TL
Posta Gideri	:	120,70 TL
<hr/>		
TOPLAM	:	354,90 TL

